

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ГО "Аналітичний центр Аграрного союзу України" 2024 рік

Напрями діяльності ГО «Аналітичний центр АСУ» у 2024 році:

- [робота на замовлення ГС «Аграрний союз України»](#)
- [євроінтеграційна тематика](#)
- [просування попередніх напрацювань організації](#)

- Робота на замовлення ГС «Аграрний союз України»

Нормалізація банківського кредитування. За ініціативи ГС «Аграрний союз України» та Асоціації фермерів та приватних землевласників при Віце-прем'єр-міністрі з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій (Грина Верещук) з січня 2024 року працювала робоча група з формування пакету законодавчо-нормативних документів на мінімізацію економічних втрат підприємств аграрного сектору на окупованих і звільнених від окупації територіях. ГО «Аналітичний центр АСУ» забезпечував діяльність цієї групи аналітичними матеріалами, представники організації проводили аналітичні дослідження стосовно ситуації у сфері банківського кредитування, формували відповідні презентації та робили доповіді на засіданнях групи. Зокрема, були підготовлені наступні аналітичні нотатки: [«Шляхи вирішення проблеми банківського кредитування, пов'язаного з окупацією територій»](#), [«Договірні відносини при банківському кредитуванні під час війни»](#), «Законодавчі пропозиції на розв'язання проблеми повернення кредитів підприємствами на окупованих територіях». За результатами діяльності робочої групи було підготовлено та представлено на розгляд Верховної Ради України законопроекти [№ 11180-1 від 02.05.2024](#) та [№ 12148 від 24.10.2024](#), який 18.12.2024 прийнятий за основу у 1 читанні. Аналіз цієї версії законопроекту представлений [тут](#).

Бронювання працівників аграрних підприємств. Питання бронювання працівників аграрних підприємств у 2024 року набуло загострення у зв'язку з переглядом правил бронювання на національному рівні. ГО «Аналітичний центр АСУ» здійснював моніторинг ситуації у цій сфері і надавав поточну аналітичну підтримку як ГС «Аграрний союз України», так і окремим його членам, забезпечував аргументований діалог з органами влади, готував листи та звернення на адресу відповідальних органів влади. Також на замовлення Сумського осередку ГС «Аграрний союз України» була [опрацьована концепція і надані законодавчі пропозиції](#) щодо бронювання працівників сільгосппідприємств за фахом.

Гуманітарне розмінування. ГО «Аналітичний центр АСУ» здійснює постійний моніторинг ситуації, яка складається у сфері гуманітарного розмінування сільськогосподарських земель. Зокрема, у 2024 році у співпраці з Профспілкою працівників агропромислового комплексу був проаналізований Порядок використання коштів, передбачених в бюджеті для здійснення компенсації витрат на гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення. За результатами аналізу був направлений лист на адресу Мінагрополітики та проект з дослідження ситуації у сфері гуманітарного розмінування сільськогосподарських земель, спрямоване на забезпечення ефективності.

Державні дотації. ГО «Аналітичний центр АСУ» традиційно здійснює моніторинг формування та виконання Державного бюджету та ситуації у сфері надання державних дотацій в поширює інформацію серед підприємств-членів ГС «Аграрний союз України». За результатами моніторингу було з'ясовано, що хоч механізми надання дотацій в Україні і країнах ЄС практично ідентичні, напрями надання дотацій відрізняються кардинально. Зокрема було з'ясовано, що у 2024 році держава надавала дотації на будівництво теплиць розмірі до 2 млн. грн. на одне підприємство відповідно до [проекту техніко-економічного обґрунтування](#), затвердженого наказом Мінагрополітики, який не відповідав жодним сучасним вимогам, у тому числі вимогам Спільної аграрної політики та Зеленого курсу ЄС.

Оподаткування. ГО «Аналітичний центр АСУ» традиційно здійснює також і моніторинг ситуації в сфері оподаткування на основі інформації, яка надходить від підприємств-членів ГС «Аграрний союз України». В 2024 році такими проблемами були неправомірні вимоги Державної податкової служби щодо сплати земельного податку та мінімального податкового зобов'язання за здану в оренду землю, вимоги щодо збільшенні сум ПДВ та єдиного податку ІУ групи на основі узагальнених даних. ГО «Аналітичний центр АСУ» надавав аналітичний супровід та доповідав про його результати на зустрічах з посадовими особами ДПС.

- Робота за євроінтеграційною тематикою

Унормування функціонування Державного аграрного реєстру. ГО «Аналітичний центр АСУ» здійснював моніторинг ситуації навколо прийняття Закону України «Про інформаційно-комунікаційну систему Державний аграрний реєстр» за власною ініціативою. В ході моніторингу з'ясувалося, що ні концепція цього реєстру, ні використаний понятійний апарат, ні функціональність Державного аграрного реєстру не відповідає засадам, на яких працюють інформаційні системи, які обслуговують Спільну аграрну політику ЄС. Результати дослідження були оприлюднені головою правління організації, членом УС ПГС Ларисою Старіковою під час засідання Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, яке проходило під головуванням Іванни Климпуш-Цинцадзе. Зауваження були взяті до відома, однак не набули відображення у [тексті закону](#), який був прийнятий 19.09.2024 року.

Розробка Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та Операційного плану її реалізації. ГО «Аналітичний центр АСУ» протягом тривалого періоду здійснює моніторинг ситуації у сфері гармонізації національної аграрної політики до Спільної аграрної політики ЄС. Поява нової версії, яка була презентована громадськості та схвалена [розпорядженням № 1163-р](#) Кабінету Міністрів України 15.11.2024 свідчить про якісний зсув у формуванні національних стратегічних документів, зростання ступеню їх гармонізації з відповідними документами ЄС. Однак традиційно слабким місцем національних стратегічних документів лишається концепція фінансового забезпечення їх реалізації. Про це було зазначено під час публічного обговорення цього стратегічного документу в червні 2024 року.

Євроінтеграція в галузі виробництва меду. На замовлення україно-німецького проекту «Агрополітичний діалог» влітку 2024 року ГО «Аналітичний центр АСУ» опрацював і презентував на засіданні робочої групи з агроторівлі (ДСФТА) полісу рарег [«Перспективи євроінтеграції медової галузі»](#). Програмний документ визначає цільову аудиторію медової галузі України, проблеми, з якими стикаються її учасники при виході на міжнародні ринки, та завдання до виконання, спрямовані на їх подолання. Аналізуються альтернативні шляхи розвитку і надаються рекомендації щодо реалізації оптимального сценарію.

Участь у засіданнях ПГС. Голова правління ГО «Аналітичний центр АСУ», член УС ПГС Лариса Старікова протягом року зробила дві доповіді на засіданнях ПГС «Україна-ЄС» у Брюсселі [«Harmonisation of agrarian agenda: how to deepen it?»](#) 14.06.2024 та [«Current challenges and prospects at the stage of revival of the agrarian sector of Ukraine»](#) 10.12.2024, а також взяла участь у High-Level Forum "Towards a successful EU enlargement", організованому EESC та European Commission 24.10.2024 у Брюсселі.

Участь в діяльності ПГС СхП. Голова правління ГО «Аналітичний центр АСУ», делегат ПГС СхП Лариса Старікова зробила доповідь «Circular Economy: the role of a ‘soft’ approaches for the EaP countries’ at the First EaP Summit in Vienna 21.11.2024.

Надання рекомендацій. Голова правління ГО «Аналітичний центр АСУ» Лариса Старікова взяла участь у зустрічі з громадськими активістами в EU Delegation office в Києві 15.11.2024, поділившись своїми думками під час засідання та надавши рекомендації у письмовому вигляді щодо напрямів подальшої підтримки громадянського суспільства України, які охоплювали напрями Institutionalization, strengthening and shaping of the civil society, Making investments effective, Role in the reconstruction, Combating hybrid influence.

- Просування попередніх напрацювань

Цифрові парасолі. Станом на кінець 2024 року ГО «Аналітичний центр АСУ» має портфель цифрових парасоль, які знаходяться на різних стадіях опрацювання, шукає зацікавлені кола, формує партнерства та веде переговори щодо їх подальшого розвитку.

Портфель цифрових парасоль включає:

- [Мережа фахівців у сфері безпеки харчових продуктів](#) (стадія TRL5)
- [Кластер доброчесних операторів ринку харчових продуктів](#) FairFood-Ukraine (стадія TRL5)
- Ринок готових рішень для аграрного бізнесу (стадія TRL2)
- Ринок мистецьких колекцій (стадія TRL2)
- Інтегральна платформа відбудови бізнесу (стадія TRL1)
- Платформа громадянського суспільства (стадія TRL1)

Капіталізація інтелектуальної власності. Станом на кінець 2024 року ГО «Аналітичний центр АСУ» має портфель пропозицій у сфері капіталізації інтелектуальної власності і докладає зусиль для їх поширення серед зацікавлених кіл та цільових аудиторій.

Портфель пропозицій щодо капіталізації інтелектуальної власності включає:

- Механізм післявоєнного розвитку аграрного сектору і сільських територій шляхом капіталізації кращих практик, які відповідають вимогам та стандартам ЄС
- Інвентаризацію нематеріальних активів, створених в рамках програм міжнародної технічної допомоги (кинуті активи) у напрямках реального сектору, креативних індустрій, розбудови громадянського суспільства
- Створення галузевого депозитарію об'єктів інтелектуальної власності фахівців у сфері аграрного виробництва, розвитку сільських територій, безпеки харчових продуктів
- Механізм розвитку інфраструктури аграрного сектору шляхом інвестування підприємств-членів ГС «Аграрний союз України» в розв'язання поточних проблем і масштабування капіталізованого досвіду

Освітні проекти. Станом на кінець 2024 року ГО «Аналітичний центр АСУ» має наступні освітні проекти і шукає партнерів та фінансові можливості для їх реалізації:

- [Школа харчової безпеки – Food Safety School](#)

- Школа тренерської майстерності (на основі посібника з тренерської майстерності, розробленого в рамках проекту МАТРА)
- Школа аналітичної майстерності (на основі авторських курсів Лариси Старікової та Павла Ковалю)

Інвестиційні проекти. На основі аналітичних напрацювань та дослідження потреб, які виникають у аграрних підприємств-членів ГС «Аграрний союз України» на етапі входження України до ЄС ГО «Аналітичний центр АСУ» напрацював концепції наступних інвестиційних проектів:

- «Зелена» переробка аграрної сировини
- [Модернізація активів виробників харчових продуктів відповідно до вимог Зеленого курсу ЄС](#)